

**СТОПАНСКА
АКАДЕМИЯ
„Д.А.ЦЕНОВ“ – СВИЩОВ**

ДИПЛОМНА РАБОТА

НА ТЕМА:

**СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИТЕ И ПРИХОДИТЕ НА
ТЪРГОВСКОТО ДРУЖЕСТВО /ПО ПРИМЕРА НА ”НЕДЕЛЯ-49”
ЕООД, ГР. ПЛЕВЕН/**

Дипломант:

Научен ръководител:

Свищов, 2017

СЪДЪРЖАНИЕ:

Увод.....	2
Първа глава: СЪЩНОСТ НА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ КАТО ОТЧЕТНА КАТЕГОРИЯ.....	5
1.1 Икономическа същност на разходите.....	5
1.2 Критерии за класификация на разходите в предприятието и тяхното значение.....	14
1.3 Икономическа същност на приходите.....	19
1.4 Класификация на приходите.....	25
Втора глава: СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИТЕ В ТЪРГОВСКОТО ДРУЖЕСТВО	31
2.1 Организация на счетоводното отчитане.....	31
2.2 Характеристика на разходите по икономически елементи и тяхното отнасяне по функционално предназначение.....	33
2.3 Счетоводно отчитане на финансовите разходи.....	45
2.4. Счетоводно отчитане на извънредните разходи.....	47
Трета глава: СЧЕТОВОДНО ОТЧИТАНЕ НА ПРИХОДИТЕ В ТЪРГОВСКОТО ДРУЖЕСТВО.....	48
3.1 Счетоводно отчитане на приходите от продажби	48
3.2 Счетоводно отчитане на финансовите приходи.....	56
3.3 Счетоводно отчитане на извънредните приходи.....	57
Заключение.....	58
Използвана литература.....	61

УВОД

В настоящите условия счетоводството у нас се е превърнало в един от най-важните елементи на управленския процес. Това е така, защото чрез него се проследява развитието на дадено предприятие и се очертават неговите бъдещи тенденции. По мнение на Душанов, И.¹ „Счетоводството е едновременно функция и средство за управление”. Счетоводството се осъществява в рамките на обособените в организационно, административно и имуществено отношение отчетни единици, наречени предприятия.

Организацията на счетоводството се определя от изискванията на нормативните актове, от технологичната и организационна структура на предприятието и от професионалната подготовка на счетоводителите в предприятието.² Стопанските предприятия осъществяват текущо и периодично счетоводно отчитане на своята дейност с цел получаване на систематизирана(обобщена) информация за съставянето на годишният финансов отчет в края на отчетния период.

Чрез методите използвани от счетоводството, управленският екип на предприятието установява и използва данните за финансовото и имуществено състояние, с цел планиране използването на паричните средства, определяне на възможностите за модернизиране на дейността и не на последно място-необходимостта от привличане на чужд капитал. Благодарение на тази информация мениджърите извършват и превантивен контрол върху дейността и резултатите от нея.

Велушев, М. , изказва становището, че „Активите и пасивите на предприятието са в динамика вследствие извършваните с тях операции и настъпилите стопански процеси и събития. А в хода на отчитане на тези процеси и събития основни категории са разходи, приходи и финансов резултат”.³ В тази връзка, значението на приходите и разходите за

---

¹ Душанов,И. „Курс по счетоводство на предприятието”, София,Ромина, стр.9

² Генов, Сл., ИК «Геа – Принт» ,Варна,2009 г.

³ Велушев, М. „Практически курс по счетоводство”, София, Авангард Прима, 2009, стр.82

предприятията, настъпващите промени в нормативната рамка за отчитане и признаването им през последните години, както и разнообразието от източници на извършване на разходите и получаване на приходите, е една от основните причини за избор на темата на настоящата разработка. В допълнение на това в проучената литература, някои автори налагат и разбирането, че дейността на всяко предприятие би могла да бъде окачествена с величината на извършените от него разходи и получени приходи, а чрез подходящ анализ на получената счетоводна информация, ръководството осъществява и контрол, чрез вземане на адекватни решения за оптимизиране на приходите, разходите и финансовият резултат.⁴

Извършвайки своята дейност, всяка стопанско обособена единица се стреми да постигне резултат, покриващ целите и задачите поставени пред нея. Измерител на постигнатите и реализирани цели и задачи е финансовия резултат. Според специалистите, за да бъде той положителен трябва да бъдат изследвани причините, елементите, събитията довели до реализацията му, които в последствие да бъдат контролирани.

Същността, класификацията, признаването, отчитането и контрола на приходите и разходите в предприятието са в основата на настоящата разработка.

Целта на дипломната работа е да се акцентира на особеностите, свързани със счетоводното отчитане на приходите и разходите в предприятията у нас в обхвата на националното и международното законодателство . Така поставената цел на изследването се постига с помощта на подходи като: наблюдение и сравнение.

Обектът на изследване са приходите и разходите в предприятията от търговската сфера на дейност. Предвид посочената цел и обект, основните **задачи**, стоящи пред настоящата дипломна работа са свързани с

---

⁴ Гълъбов, М., „Анализ на приходите, разходите и финансовите резултати като основа за техния контрол”, сп. „Актив”, 2008 г., бр.2, стр.8

проблемите, които съществуват в практиката по отношение организацията на счетоводното отчитане и признаване на приходите и разходите и по конкретно:

- Преглед на нормативната рамка и литературен обзор относно отчитането на приходите и разходите в стопанските предприятия;
- Характеристика на разходите и класификацията им;
- Характеристика и класификация на приходите;
- Представяне на изводи и препоръки относно дейността на проучваното предприятие.

Като предмет на практическо изследване в настоящата разработка разработка е предприятие „Неделя-49”ЕООД, гр. Плевен, във връзка с което са поставени проблеми, които възникват при създаване, обобщаване, представяне и интерпретиране на счетоводната информация .